

El negoci de la misèria: 700 euros per les claus d'un pis ocupat a Barcelona

NacióDigital ha investigat durant dos mesos la venda il·legal d'habitatges buits a persones en situació d'emergència habitacional i ha contactat amb un dels grups criminals que se'n lucra

Grups criminals venen claus de pisos ocupats | Adrià Costa

"Què necessites? A quina zona?". Són les dues primeres preguntes a través de Whatsapp. La conversa continua i la interlocutora s'ofereix vendre les claus d'un pis ocupat. Assegura que no en té cap disponible a Barcelona però planteja la possibilitat de triar-ne un que estigui buit, alhora que avisa que hi ha molta gent que en busca.

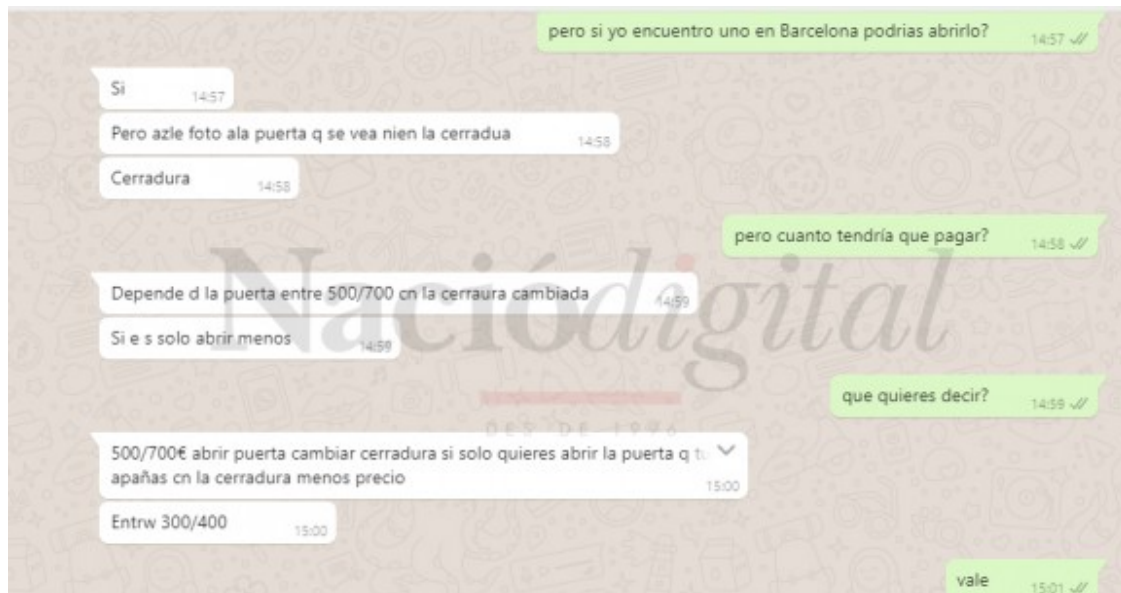
Demana enviar una foto de l'immoble escollit i posa preu al tracte. Entre 500 i 700 euros per rebentar el pany i col·locar-ne un de nou i 300 o 400 euros per esbotzar la porta sense posar-ne cap altra. "Tres [persones] l'obrirem, canviarem el pany i tu entres, el mires, està bé, ens pagues i et donem la clau", detalla. Abans, transmet la falsa idea que si el pis és d'un banc, la persona que hi entri no serà desnonada.

Aquesta és una conversa real amb una persona que es dedica a ocupar pisos i entregar-los a canvi de diners a persones en situació d'emergència habitacional. No hi ha dades oficials de la freqüència amb què aquesta pràctica es duu a terme a Barcelona però l'exclusió residencial a la capital catalana l'ha fomentat com a via d'accés a l'habitatge per a persones que no tenen

alternativa. **NacióDigital** ha investigat durant dos mesos aquest negoci il·legal, parlant amb tots els actors involucrats.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=dvLVIMapjhs>
"Vaig pagar 1.200 euros"

La Victòria és veïna del districte de Nou Barris de Barcelona i prefereix no revelar el seu nom real. Fa poc més d'un any explicava a la caixa del supermercat on compra normalment que estava a punt de quedar-se sense casa. A la sortida l'estava esperant el noi que era davant seu a la cua. "Et puc ajudar", li va dir, explicant-li que podia llogar-li el pis d'uns familiars. L'endemà van quedar i li va requerir el pagament de 800 euros si volia que el pis fos seu. Ella va pagar i el noi va assegurar-li que l'endemà hi tornaria per firmar el contracte. Però no ho va fer. El jove no només no era el propietari de l'habitatge sinó que l'havia ocupat i n'havia canviat el pany per poder vendre les claus a algú altre.

Un dels fragments de la conversa amb una persona que ven claus de pisos ocupats. Foto: ND

No és un cas excepcional, especialment en els barris on les rendes són més baixes. A Nou Barris, els veïns ja hi estan acostumats i de fet en parlen obertament. En una assemblea veïnal celebrada recentment al districte desenes de veïns reconeixien que havien optat per comprar les claus d'immobles ocupats després de no tenir cap més alternativa habitacional.

En una assemblea veïnal celebrada recentment al districte desenes de veïns reconeixien que havien optat per comprar les claus d'immobles ocupats

Una d'elles és la Joana, el nom fictici d'una veïna que va recórrer a aquesta via mesos enrere. En el seu cas explica que ja sabia que l'immoble on aniria a viure havia estat ocupat. "No tenia cap altra opció i vaig pagar 1.200 euros?", relata. Va quedar amb un noi que li va entregar les claus i li

va donar el seu telèfon per si requeria ajuda en algun moment. El pis és propietat d'un banc i l'entitat hi havia col·locat una planxa metàl·lica per evitar que fos ocupat. La mesura dissuasiva, com és evident, no va funcionar. Algú va rebentar el pany de la coneguda com a ?porta antiokupes? però no es va molestar a desinstal·lar-la. El noi, però, va enviar a la Joana per Whatsapp fotografies de les eines que hauria de fer servir si volia treure-la i que es poden comprar en qualsevol ferreteria.

Ocupació com a sinònim de vulnerabilitat

Tant la Joana com la Victòria insisteixen que no tenien cap més opció. La primera és mare de tres fills menors d'edat i la segona d'un. La Joana, a més, va ser víctima de violència masclista i va haver d'abandonar l'habitatge on vivia amb el seu marit.

En el cas de la Victòria, vivia amb els seus dos fills i els seus pares a casa d'aquests. La relació amb els seus progenitors, però, assegura que es va tornar ?insostenible? i no tenia prou diners per comprar o llogar un pis. Una veïna va oferir-li entrar com a llogatera a un immoble de la seva propietat i ella va demanar un crèdit per poder pagar-lo. Finalment, però, la dona va trobar una altra persona que podia pagar-li més diners.

L'emergència habitacional continua sent una realitat a Barcelona. La prova més evident és la llista d'espera per accedir a un habitatge a través de la Mesa d'Emergència Social. A finals del 2018 el regidor d'habitatge, Josep Maria Montaner, reconeixia que hi ha 500 famílies a la cua i que l'espera pot arribar a ser d'un any.

El 82% de les ocupacions a l'estat espanyol es produeixen en pisos de bancs o grans tenidors

Precisament, els col·lectius en defensa de l'habitatge asseguren que l'auge de les ocupacions es va començar a registrar a partir de l'onada de desnonaments del 2007. Pel que fa a la tipologia dels immobles ocupats, l'estudi de la PAH *Radiografies de la situació del dret a l'habitatge, la pobresa energètica i el seu impacte en la salut a Barcelona* recull que el 82% de les ocupacions a l'estat espanyol es produeixen en pisos de bancs o grans tenidors. L'informe *L'habitatge per a qui l'habita* de l'Obra Social Barcelona (OBS) redueix el percentatge de pisos ocupats a Catalunya que són titularitat de petits propietaris a un 5%. L'estudi, que representa la mostra més gran recollida fins ara, conclou que el 93% de les llars catalanes ocupades estan en risc de pobresa.

Difícil d'investigar, segons els Mossos

L'Ajuntament de Barcelona no ha volgut respondre les preguntes de **NacióDigital** sobre la venda de claus d'immobles ocupats a la ciutat i argumenten que els Mossos d'Esquadra són qui pot proporcionar informació sobre aquesta pràctica. Fonts de la policia catalana asseguren que són casos difícils d'investigar.

En primer lloc perquè encara que les persones que comprin les claus puguin ser considerades víctimes d'una estafa, l'ocupació de l'immoble les converteix en presumptes autores d'un fet delictiu. En segon lloc, perquè si els propietaris dels pisos denuncien el cas, aquest entra en la via judicial per procedir a la demanda de desnonament i la policia té poc marge per actuar.

Les mateixes fonts policials apunten que els pisos que s'acostumen a ocupar són immobles que fa

molt temps que estan buits, la majoria propietat de bancs o de grups familiars?. Pot ser que quan aquests grups canvien el pany, els propietaris no se n'adonin?, expliquen. Per això és més difícil que hi hagi una denúncia immediata?, afegixen.

Les persones que entren als pisos acostumen a haver patit desnonaments. Foto: Adrià Costa

Tot i les dificultats que els Mossos al·leguen per investigar, les fonts policials consultades reconeixen que tenen coneixement d'aquesta pràctica i relaten que en la majoria de casos les persones que compren les claus estan en situació de necessitat?. Una percepció que comparteixen les fonts bancàries consultades per **NacióDigital**. Abans procedien de desnonaments per hipoteca i ara per lloguer?, apunten. Les mateixes fonts bancàries expliquen que el negoci de vendre les claus de pisos ocupats s'ha estès en els últims dos anys.

El negoci de vendre les claus de pisos ocupats s'ha estès en els últims dos anys

Des de llavors, asseguren que el sector ha viscut diversos casos en què les persones que accedeixen al pis han estat estafades? i han firmat un contracte sense validesa pensant que era real.

Les fonts dels Mossos relaten que normalment les persones que canvien els panys no actuen soles i que, en la majoria dels casos, fan un negoci ràpid?, sense deixar rastre. Les fonts bancàries consultades expliquen que darrerament han detectat casos en què les persones que venen les claus exigeixen pagaments periòdics a les persones que han accedit al pis.

La pràctica s'ha estès tant que hi ha venedors de claus que es publiciten a pàgines web d'anuncis

La pràctica s'ha estès tant que hi ha venedors de claus que es publiciten a pàgines web d'anuncis. La conversa que encapçala el reportatge és amb una persona que havia publicat a *milanuncios.com* un anunci on explicava que es disposava a vendre les claus d'un pis ocupat propietat d'un banc.

Població migrant i precària

Les ocupacions que segueixen aquesta pauta contrasten amb les que promouen els col·lectius en defensa del dret a l'habitatge, com la PAH o l'Obra Social Barcelona (OBS). Aquestes organitzacions defensen l'ocupació com a via d'accés a un immoble. Ho fan com a reivindicació política i pràctica solidària, sense demanar diners a canvi.

L'Obra Social Barcelona alerta que les persones que compren claus de pisos ocupats són "les més precàries"

Susana Naranjo és membre de l'OBS i considera que les persones que compren claus d'immobles ocupats són "les més precàries". "Acostuma a ser població migrant que no forma part de cap col·lectiu", explica, alhora que critica que hi hagi algú que s'aprofiti de la seva situació d'emergència.

L'existència de milers de pisos buits, el degoteig incessant de desnonaments, la situació d'emergència habitacional de molts veïns, la insuficiència del parc públic d'habitatge i l'acció dels grups que treuen profit de l'exclusió residencial són els principals ingredients d'una pràctica que demostra com també es pot treure profit de la misèria.